

Cypriotische architectuur

De lange, rijke historie weerspiegelt zich in de bouwkunst van Cyprus, maar ook in de anonieme nieuwbouw kunt u juweeltjes aantreffen. Het eiland telt naast neolithische nederzettingen ook brons-tijdgrafkamers, ruïnes van oude gebouwen (zoals grote Byzantijnse basilica's), middeleeuwse kastelen, kerken en kloosters. Uit de Ottomaanse tijd resteren onder meer moskeeën en karavanserais. De Britten lieten koloniale gebouwen achter. In de dorpen, vooral bergdorpen, wonen mensen nog steeds in oude stenen huizen.

Kleurig geschilderde huizen in Lefkara, een fraai voorbeeld van traditionele Cypriotische architectuur

Oude architectuur

De Grieken, Feniciërs, Romeinen en Byzantijnen die ooit over Cyprus heersten, lieten talrijke oude gebouwen achter. Archeologen hebben de ruïnes blootgelegd van het oude Kourion, Amathous, Kition, Soloi, Salamis en Pafos en hun tempels, theaters, basilica's, thermen en paleizen. Tot deze ruïnes behoren fragmenten van de oude stadswallen, stadions, sport-scholen en necropolissen. Sommige Romeinse theaters worden nu nog gebruikt voor shows en festivals.

De palaestra in Salamis (blz. 138–139) wordt omgeven door zuilengalerijen en beelden. Hier trainden atleten en werden wedstrijden gehouden.

Kourion, een fraaie, welvarende stad, werd verwoest door een aardbeving in de 4de eeuw n.C. (blz. 70–71).

Middeleeuwse architectuur

In de 300 jaar dat Cyprus werd bestuurd door de kruisvaarders en de Lusignans, verrezen veel kerken, waaronder de weelderige kathedralen in Famagusta en Nicosia. Daarbij kwamen nog charmante dorpskerkjes, kapellen, gotische kloosters en kastelen. De Venetianen, die het eiland meer dan 80 jaar bestuurden, bouwden de imposante vestingwerken rond Nicosia en Famagusta, die het Ottomaanse leger bijna een jaar lang wisten te weerstaan.

De kerk van Angeloktisi in Kiti is een van de natuurstenen kerken waar achter een bescheiden buitenkant prachtige Byzantijnse mozaïeken of schitterende fresco's schuilgaan (blz. 80).

Dit prachtig gehouwen kapiteel bekruint een zuil van een middeleeuws paleis in Zuid-Nicosia.

De imposante architectuur van **Bellapais**, met ruïnes van een gotische abdij, bevoert de toeristen (blz. 149). Bellapais is de locatie van internationale muziekfestivals (blz. 26 en 28).

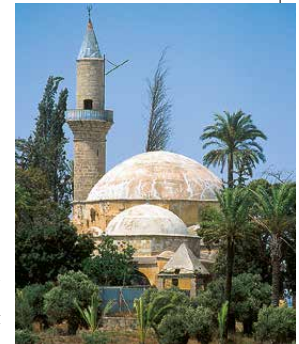
Islamitische architectuur

Nadat Selim II Cyprus veroverd had, verschenen nieuwe gebouwen, zoals Turkse moskeeën (men voegde vaak minaretten toe aan gotische kathedralen), badhuizen, karavanserais en bazaars. In veel dorpen ziet u nog kleine moskeeën met typische puntige minaretten.

Büyük Han in Noord-Nicosia is een fraai voorbeeld van een Ottomaanse karavanserai, met een *mescit* (gebedshal) op de binnenplaats (blz. 132).

De Hala Sultan Tekke (blz. 81) is de heiligste plaats van de islam van het land. U vindt er een moskee en het mausoleum van Umm Haram, de tante van de profeet Mohammed.

De koloniale periode

Het Britse bewind op het eiland, in de 19de en de 20ste eeuw, betekende het begin van architectuur in koloniale stijl, met kerken, regeringsgebouwen, rechtbanken, kazernes, ambtenarenvilla's, bruggen en andere openbare gebouwen. Het Britse bewind bewonderde ook de Griekse klassieke stijl en liet veel neoklassieke gebouwen ontwerpen.

De Faneromenischool in Zuid-Nicosia (blz. 126) is een voorbeeld van een neoklassiek openbaar gebouw. De bouw in 1852 verwees naar de Griekse wortels van de leerlingen.

Het Pierides Museum in Larnaca is typerend voor koloniale architectuur, met beschaduwde balkons op ranke steunen (blz. 82). Een plat dak en houten luiken completeren het beeld van een koloniale residentie.

Moderne architectuur

Na de onafhankelijkheidsverklaring in 1960 werden de bouwstijlen op Cyprus modern en functioneler, vooral bij openbare gebouwen als radhuizen, banken en hotels. Het grootste deel van deze gebouwen verrezen in Nicosia en Limassol, dat sedertdien de internationale zakenhoofdstad van Cyprus is. De meeste moderne gebouwen ontbeuren architectonische waarde.

De moderne architectuur van Limassol blijft goeddeels beperkt tot kantoorblokken in beton, glas en staal, gelegen in de zakenwijk in het oosten van de stad.

Traditionele huizen

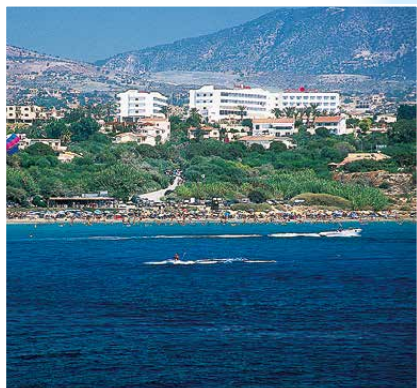
Eeuwenlang bouwde men Cypriotische dorpshuizen met natuursteen, vooral in de bergen: koel in de zomer en warm in de winter. Al imiteren sommige nieuwe huizen de traditionele stijl, de meeste worden gebouwd in B2-blokken en gewapend beton.

Modern natuurstenen gebouw dat aan een traditionele dorpswoning herinnert

West-Cyprus verkennen

De beste plaats om te beginnen met het verkennen van West-Cyprus is Pafos, dat veel hotels en een goed ontwikkelde toeristische infrastructuur heeft. Hier vindt u ook een overvloed aan historische resten die Pafos op de Unesco-Werelderfgoedlijst hebben gebracht. Ze variëren van brons-tijdnederzettingen (Maa Paleokastro aan de Koraalbaai), hellenistische koninklijke tombes en Romeinse vloermozaïeken tot Byzantijnse kastelen en kerken. In het bos van Pafos huizen moeflons. Kaap Lara, noordwestelijk van Pafos, heeft mooie stranden en verderop ligt het Akamasschiereiland.

Lempa is een favoriete stek voor watersportfanaten

Bereikbaarheid

De gemakkelijkste manier om hier te komen is vliegen op het internationale vliegveld ten zuidoosten van Pafos, waar een nieuwe autoweg de stad met Limassol verbindt, zodat de zuidwestkust eenvoudiger te bereiken is. U kunt er vanuit Limassol ook komen via een parallelweg langs de kust en over de zuidelijke flanken van het Troödosgebergte. De bergwegen zijn van matige kwaliteit en op het Akamasschiereiland rijdt u het best rond in een terreinwagen.

Bezienswaardigheden in het kort

9 Agios Georgios	4 Pafos blz. 52–57
6 Agios Neofytos	2 Palaipafos
12 Akamasschiereiland	15 Panagia Chryssorrogiatissa
11 Baden van Aphrodite	8 Pegeia
17 Diarizosvallei	1 Petra tou Romiou
3 Geroskipou	13 Polis
7 Koraalbaai	16 Xerosvallei
10 Lara	
5 Lempa	
14 Marion	

Voor hotels en restaurants in deze regio zie blz. 162 en 170–171

Agios-Georgioskerk op Kaap Drepano, ten noorden van de Koraalbaai

Symbolen

- Snelweg
- Hoofdweg
- Secundaire weg
- Kleine weg
- Toeristische route
- - - Onverharde weg
- Regionale grens

Voor aanvullende symbolen zie achterflap

Kasteel van Limassol

Deze vesting in het centrum van de Oude Stad, dicht bij de haven, werd gebouwd door de Lusignan-prinsen op Byzantijnse fundamenten. Latere Venetiaanse, Ottomaanse en Britse bezetters versterkten de vestingwerken. In 1191 trouwde Richard Leeuwenhart in de kapel met prinses Berengaria van Navarra. De Ottomanen verbouwden het kasteel tot gevangenis. In de Tweede Wereldoorlog was het een Brits legerhoofdkwartier en nu zit er het Middel-euws Museum.

Kasteeldak

Het platte stenen dak van het kasteel van Limassol werd vroeger gebruikt bij de verdediging. Nu bewonderen toeristen er het uitzicht op Limassol – het mooiste van de stad.

De reliëfs

De afdeling Byzantijnse kunst van het museum bezit niet alleen talrijke mooie reliëfs en mozaïeken uit de oudste christelijke basilica's, maar ook een aantal iconen.

Druivenpers

Deze druivenpers is een van de stenen voorwerpen in het kasteelpark.

★ Ridderzaal

De zaal op de eerste verdieping in de zuidvleugel van het kasteel herbergt twee harnassen en een collectie zeldzame antieke munten.

★ Grote Hal

De Grote Hal herbergt een collectie Byzantijnse, gotische en renaissance-sculpturen en reliëfs. De beeldhouwde portretten van Lusignan-koningen komen uit het portaal van de Agia-Sofiakathedraal.

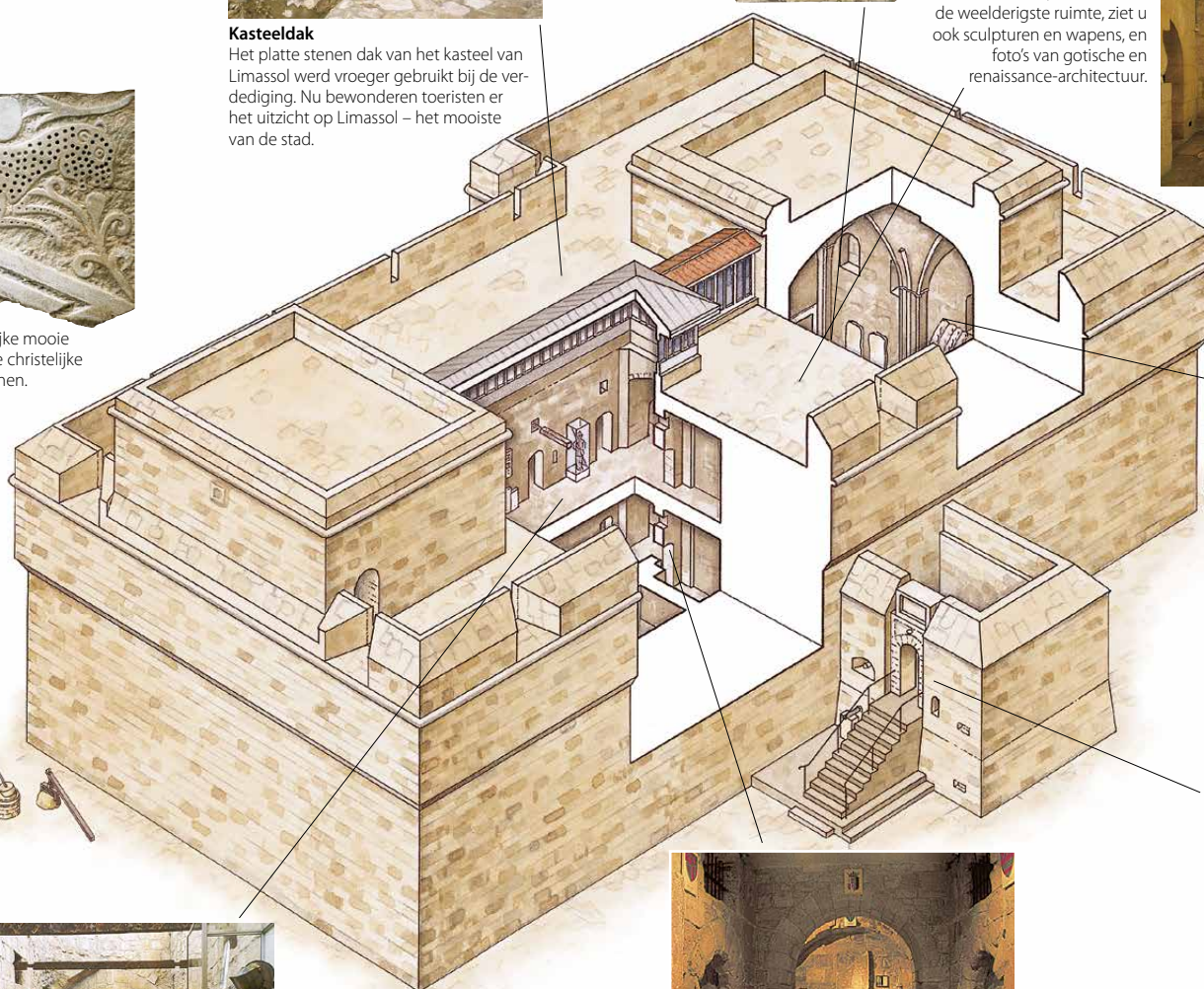
Grote Voorzaal

In de voorzaal, die leidt naar de weelderigste ruimte, ziet u ook sculpturen en wapens, en foto's van gotische en renaissance-architectuur.

Fragment van een portaal

Dit fragment uit de Agia Napa-kathedraal in Nicosia maakt deel uit van de collectie middeleeuws steenhouwerswerk.

Sarcofagenkamer

Een in een duistere hoek van het kasteel verscholen kamer bevat een collectie sarcofagen en grafstenen.

Hoofdingang

U betreedt het kasteel via een klein bastion aan de oostzijde van het kasteel.

TIPS VOOR DE TOERIST

Practische informatie

Irinis. Dicht bij de Oude Haven.
Tel: 25305419 **Open** ma–za 9.00–17.00, zo 10.00–13.00 uur.
Er zijn cafés, restaurants en souvenirwinkels dicht bij het kasteel, maar niet erbinen.

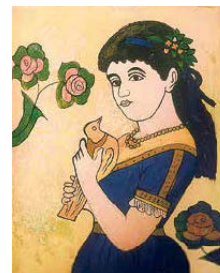
Onder de loep: Zuid-Nicosia

Zuid-Nicosia is omgeven door Venetiaanse vestingwallen en bastions, en is vanaf de 11de eeuw hoofdstad. In de Lusignanperiode was dit een prachtige stad, waar het koninklijk paleis en tientallen kerken stonden. Nu staat het gebied binnen de oude wallen vol musea en religieuze en historische gebouwen, die de sfeer van voorbije eeuwen oproepen. Het is heerlijk om door de straten van Oud-Nicosia te slenteren, halt te houden voor koffie of te winkelen in de herbouwde wijk Laiki Geitonia.

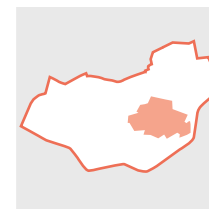
3 ★ Aartsbisschop Makarios Cultureel Centrum

Hier huist de grootste en kostbaarste collectie fraaie iconen en mozaïeken van het eiland.

2 Volkskunstmuseum

Het hoogtepunt is de collectie 19de- en vroeg-20ste-eeuwse Cypriotische volkskunst. De stoffen, keramiek, houten voorwerpen en klederdracht zijn ondergebracht in het oude Aartsbisschoppelijk Paleis.

Oriëntatiekaart

Zie blz. 118–119

1 Nationaal Museum van de Strijd

Hier ziet u documenten, foto's en wapens die te maken hebben met de onafhankelijkheidsstrijd, 1955–1959.

Vrijheidsmonument

Dit monument op het Podocatarobastion symboliseert de bevrijding van de Cyprioten.

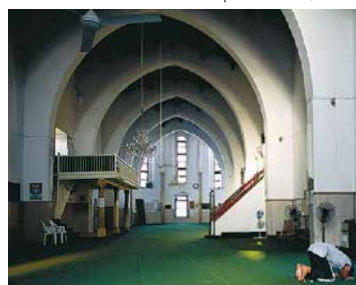

Rijke versiering

Dergelijke 19de-eeuwse huizen zijn de trots van het zuiden van de Oude Stad.

Het Aartsbisschoppelijk Paleis verrees in 1956–1960 in neobyzantijnse stijl.

4 Omarmoskee

Een voormalige augustijnenkerk werd in 1571 in een moskee veranderd nadat de Ottomanen de stad hadden veroverd. Het is de grootste moskee op Zuid-Cyprus.

5 Hadjigeorgakis Kornesioshuis

Dit historische 18de-eeuwse gebouw, de voormalige woning van de Cypriotische dragoman, kreeg de Europa Nostraprijs na zijn restauratie. Nu huist er een klein volkenkundig museum.

6 ★ Kathedraal van St.-Jan de Theoloog

Deze kleine kerk, gebouwd door aartsbisschop Nikiforos, herbergt fraaie 18de-eeuwse fresco's.

Symbool

— Aanbevolen route

De smaken van Cyprus

De Cypriotische keuken is een combinatie van Griekse, Turkse en Midden-Oosterse invloeden, en biedt de kenmerkende rijke smaken van mediterrane producten. Vruchten als sinaasappels, citroenen, kersen en vijgen worden lokaal geteeld en van de druiven worden goede wijnen gemaakt. Groenten, kruiden en olijven (om te eten of voor de olie) groeien hier in overvloed. Er wordt veel kip, varken en lam gegeten, en langs de kust ook verse vis en schaal- en schelpdieren. Probeer eens een schaal met *mezédhes* (afgekort *mezze*), die wel uit twintig lokale specialiteiten kan bestaan.

Oregano en tijm

Cypriotische visser maakt zijn vangst klaar voor de verkoop

Zuid-Cyprus

De gerechten uit het zuiden zijn geïnspireerd op de smaken van het Middellandse Zeegebied. Populaire ingrediënten zijn olijven en verse kruiden van de rijke grond aan de voet van het Troödosgebergte, en citroenen uit de boomgaarden in de westelijke regio bij Pafos. Lokaal gemaakte kazen als *anari* en

halloumi geven veel gerechten een bijzondere smaak. De meeste maaltijden beginnen met een selectie dipsausen volgens recepten die al eeuwenlang van generatie op generatie overgaan. Deze dips komen uit de Griekse keuken en worden meestal geserveerd met een versgebakken 'dorsbrood'. Brood speelt een belangrijke rol in het dieet van de Zuid-Cyproïen. Het afgeplatte dorsbrood

is meestal geheel wit, maar kan ook op smaak zijn gebracht met *halloumi* of olijven. Hoofdgerechten zijn meer op vlees dan op vis gebaseerd, hoewel vers gevangen zwaardvis, meestal gegrild en met citroen geserveerd, ook veel wordt gegeten. In de meeste landelijke gebieden worden kippen, varkens en geiten gehouden; het vlees wordt zo of gemarineerd gegrild en geserveerd

Selectie typisch Cypriotische *mezédhes*

Regionale schotels en specialiteiten

Het zuiden biedt gerechten als *afelia* (in rode wijn gestoofd varkensvlees met koriander) en *kleftiko*. *Moussaka* en *kupepia* (gevulde druivenbladeren) komen uit de Griekse keuken. Enkele dipsausen zijn *taramosalata* (gepureerde gezouten harderkuit) en *tzatziki* (yoghurt, komkommer, knoflook en munt). In het noorden vindt u gerechten als *imam bayıldı* (met tomaat en ui gevulde aubergine), *böörök* (met kaas gevulde pasteitjes) en *bamya bastısi* (een stoofschotel van tomaat en okra). Tot de vleesgerechten behoren dönerkebabs van gesneden, gekruide en geroosterd lamsvlees, *iskender* of *bursa* (kebabs in een dikke, kruidige tomatensaus) en *adana*, gekruide lamsvleesspies met rode paprika.

Zoete lekkernijen

Souvlakia zijn stukjes varkensvlees, gemarineerd in citroensap, kruiden (meestal oregano) en olijfolie, en gegrild aan een spies.

Scharas betekent 'van de grill'. Hier ziet u zwaardvis gemarineerd in citroensap, olijfolie en kruiden.

Kleftiko is langzaam in een oven in papier gegaard geitenvlees, waardoor de sappen en smaken goed behouden blijven.

Giaourti kai meli (yoghurt met honing) is een populair dessert dat in cafés, tavernes en chique restaurants te krijgen is.

Lokale kruidenier met een ruim aanbod aan verse en gedroogde producten

met de beroemde Cypriotische aardappelen van de rode grond rond Larnaca. Een 'dorspalsade' (*choriatiki salata*), gemaakt van sla, kool, tomaten, komkommer, ui, paprika, olijven en feta, komt ook vaak op tafel. Bananen, sinaasappels en kersen horen tot de vele vruchten in dit deel van Cyprus. Samen met zoete cakes vormen ze vaak de afsluiting van een heerlijke maaltijd.

Noord-Cyprus

De keuken van Noord-Cyprus is geïnspireerd op het eiland zelf en het Turkse vasteland, waar veel gerechten weer door het Midden-Oosten en Centraal-Azië zijn beïnvloed. Specerijen als saffraan en paprika, maar ook knoflook en pepers, worden veel gebruikt. Deze ingrediënten geven een kleurrijk en pittig accent aan de

traditioneel noordelijke gerechten. De meeste schotels zijn gebaseerd op vlees, meestal kip of lamsvlees, en groenten van de vlakten ten zuiden van het Pentadaktylosgebergte en langs de kust. Veel recepten stammen uit de tijd van het Ottomaanse Rijk en worden gekarakteriseerd

Cypriotische koffie wordt sterk en zwart met iets lekkers geserveerd

door hun kruidige, op tomaten, yoghurt en room gebaseerde sausen. Maaltijden in *mezestijl*, gewoonlijk voor grote groepen vrienden of familie bereid, staan ook vaak op het menu, maar verschillen een beetje van die in het zuiden omdat ze vaak op de Turkse keuken zijn gebaseerd. Hoofdgerechten worden over het algemeen met rijst, gekookte aardappelen en salade geserveerd, en meestal gevolgd door zoete lekkernijen als baklava, of melkpudding en vers fruit, vooral citrusvruchten die in het noorden volop worden geteeld.

Wat drinkt u

Cyprus heeft een ideaal klimaat en de juiste ligging voor de druiventel en er wordt al sinds 2000 v.C. wijn gemaakt. De beroemdste van de meer dan 40 variëteiten is *commandaria*, een zoete wijn die stamt uit de tijd van Richard Leeuwenhart. *Maratheftiko*, *xinisteri*, *spourtiko* en *lefkada* zijn enkele lokale druivensorten waarmee goede wijnen worden gemaakt. *Zivania* is een populair drankje, terwijl *Brandy Sour* de bekendste cocktail is. Versgeperst vruchtensap is lekker en goedkoop. Cyprus is echter vooral een land van koffietentjes; dorpelingen, vooral mannen, kunnen uren bij een sterk bakje koffie doorbrengen. Hierbij wordt altijd een glas koud water geserveerd.